Balio Sruogos laiškas Juozapui Sruogai, 1929-06-20, iš Kauno – į Berlyną

Mielas Juozapai, / 1. Buvo gen. kon. Pflüger. Juokingas ir netvarkingas, kaip

Mielas Juozapai,

1. Buvo gen. kon. [1] Pflüger [2]. Juokingas ir netvarkingas, kaip visi bavariečiai. Ministerija apie jo atvažiavimą nieko nežinojo – todel nieks nepasitiko. Pasitikau stoty tik aš su savo asistentu. Daug padėjau jam padaryt vizitų, apvažiavau miestą ir tt. – išlydėjau stoty. Jis pažadėjo parūpint nakvynes ir pakvietė pas save į „arbatą“.

2. Parašiau laiškus į Leipzigą ir Dresdeną, prašydamas patarti, kur galima gaut juo pigesnė nakvynė. Ir tiek. Leipcigiškis [3] atsiliepė: veltui puiki nakvynė ir iškilmingi pusryčiai. Dresdeniškis [4] gi: veltui nakvynė 3 dienoms, vakarienė su profesoriais, miesto valdybos ir Švietimo ministerijos atstovais, toliau arbata su šokiais, toliau visokie „Rudfartai“ [5], teatrai ir tt. Malačiai vyrai!

3. Antra ekskursija (München ir tt.) šiandie galutinai paaiškėjo: važiuoja. Kadangi jai aš patsai vadovausiu, tai išsiversiu: nenoriu del jos kitų klapatyti. Berlynan turbūt atvyksim labai anksti rytą (iš Kauno gi traukinys išeina 2 v. 40 popiet). Iš Berlyno mes vėl tą pačią dieną išvažiuosime toliau: paka[k]s berlyniškiams klapato ir su viena ekskursija. Nenoriu varginti. Būnant Berlyne 1 dieną teks turbūt vaikščiot dviem grupėm, nes iš karto 30 žmonių – per didelė vataga. Šią dieną gal būtų galima visiems pakliūt į „Vaterlandą“ [6]. Tai ir man norėtųsi. [1r] //

4. Užpernai p. Sidzik. [7] rengė studentams „arbatą“. Kažin jis šiemet tai darys ar ne (kadangi tai visi konsulai daro). Jeigu manytų daryti, tai būtų gerai liepos 4 d., kai atvažiuosime, nes paskui kartu nebebūsime.

5. Su M. Jazbutaite [8] – nežinau, kaip išeis. Aš jau prieš 10 dienų prašiau per Petrėną [9], kad ji ateitų pas mane pasišnekėti ir pasirūpintų gaut vidaus pasą. Ji ir neatėjo, ir paso negavo. Jai vakar skambinau – paso neturi. Ultimatyviškai pasakiau, kad sekmadienį pasą man pristatytų. Nes pirmadienį aš jau būtinai turiu duoti kolektyvinį pasą vizuoti. Jei ji nepristatys savo paso, aš negalėsiu jos įrašyti, ir tuomet nieko aš negalėsiu padaryti. Reikalingas jai vidaus pasas, kurį ji visuomet gi gali gauti. Bet jeigu ji pati nesirūpina, tai vidaus pasą aš negi galiu jai išgauti. Turi tėvus, švogerį, kurie galėtų jai padėti, – juo labiau kad man ji nesirodo ir neskambina. Susidaro įspūdis, kad ji kelione nelabai tesuinteresuota. Tuo tarpu Petrėnui 10 dienų bėgy tai aš nuolat primindavau. Tat jeigu kartais aš jos nenuvežčiau – aš nebūsiu kaltas: ką gi aš padarysiu, jei pati nesirūpina.

6. Ekskursijų sąstatas pamažu keičias. Galutiną sąstatą galėsiu išsiųsti vos pirmadienį. Beje, p. Geručiui [10] gali pasakyti, kad atvažiuoja ir jo šefas, „Liet. Aido“ sekretorius Adolf. Nezabitauskas [11].

7. Tavo vietoj Aniolui [12] aš ne tik pinigų neduočiau, bet ir į laišką nieko neatsakyčiau.

Labų dienų visie[m] – mes [13] kloniojamės Tau [14] ir p. Brone[i] [15].

Br. Balys

Ketvirtadienis, 20 d. [16] [1v] //

KOMENTARAI

[1] Gen. kon. *santr* =gen.[eralinis] kon.[sulas].

[2] Fridrich Wilhelm Pflüger – 1929 m. garbės konsulas Lietuvos garbės konsulate Miunchene.

[3] E. Bielmann – 1929–1934 m. Lietuvos garbės konsulato Leipcige garbės konsulas. Balys Sruoga buvo parašęs jam adresuotą laišką dėl planuojamos ekskursijos į Vokietiją:

„Didžiai gerbiamas pone Konsule!

Tebūnie man leista Tamistai širdingai padėkoti už Tamistos malonų laišką ir Tamistos malonius rūpesčius. Tamistos malonumas padės mums pasiekti mūsų tikslą: pažinti vokiečių tautos kultūrą ir žmones.

Šiandie, deja, negalėčiau pranešti, kuriuo traukiniu ekskursija atvyks į Leipzigą. Aišku tik tiek, kad ji atvyks iš Harzo (Thale) liepos mėn. 12 dieną, turi būt kuriuo nors dieniniu *Personenzug [vok* =keleiviniu traukiniu]. Deja, Leipzige ekskursija galės pasilikti tik vieną parą, nes liep. 3 d. ekskursija turi būti jau Dresdene, kur su pagalba tenykščio Lietuvos konsulo p. dr. Rudolf Maron suruošta plati ekskursijos darbo programa, pradedant liepos mėn. 13 d.

Kuriuo traukiniu ekskursija atvyks į Leipzigą, bus galima pranešti telegrafu iš Harzo.

Leiskite, pone Konsule, dar kartą pareikšti Tamistai mano padėką ir aukščiausią pagarbą.

Jūsų tarnas“

(Balio Sruogos laiškas E. Bielmannui, iš Kauno – į Leipcigą, 1929-06-24, [pasirašytas mašinraštis], in: LLTI BR, f. 53, b. 627, l. 1r–v).

[4] Rudolf Maron – 1929–1933 m. garbės konsulas Lietuvos garbės konsulate Drezdene. Balys Sruoga buvo parašęs jam adresuotą laišką:

„Didžiai gerbiamas pone Konsule!

Leiskite pradžiai, gerbiamas pone Konsule, pareiškti Tamistai širdingiausios padėkos už Tamistos tokį mielą laišką ir tokius malonius rūpesčius.

Man net nesmagu, kad Tamista tiek daug rūpiniesi del mūsų! Mūsų tikslas pažinti vokiečių kultūrą ir žmones – studijų tikslas, o Tamista rengiesi suteikti mums tiek malonumo!

Del Tamistos pasiūlyto programo mes pageidautumėm vieno pakeitimo. Mes norime, kiek galint, pažinti ir vokiečių žemės gamtos grožybes. Todel būnant Dresdene baisiai gaila būtų neatlankyti Saksų Šveicarija (Sächsische Schweiz). Gal būtų galima vietoj Meissen nuvykti į Saksų Šveicariją? Juk ir pačiame Dresdene yra puikus porceliano rinkinys (*Porzellansammlung*), o Saksų Šveicarijos – niekur kitur pasauly. Gal būtų galima sudaryti vienos dienos turas į Saksų Šveicariją – atlankyti bent Bastei ir apylinkes? 1927 metais vasarą su tokia pat studentų ekskursija aš tą turą esu padaręs į vieną dieną.

Man baisiai gaila, kad pačiame Dresdene aš negalėsiu būti kartu su ekskursija, nes aš su kita ekskursijos grupe turiu vykti į München, Wien ir Austrijos gletčerus. Į Dresdeną ekskursiją atlydės diplom.[at's] com.[rade] [*angl* =diplomatų bičiulis] Feliksas Senkus, mano pavaduotojas.

Dresdene ekskursijai vadovaus mano collega [*lot =kolega] Kauno universiteto prof. dr. Horst Engert*, buvęs Dresdeno aukštosios technikos mokyklos profesorius. Jisai reprezentuos mūsų ekskursiją santykiuose su Tamistos maloniame laiške paminėtais aukštais asmenimis: prof. dr. Horst Engerto asmeny nelyginant simboliškai susijungia Dresdeno ir Kauno aukštosios mokyklos.

Prof. dr. Engert atvyks į Dresdeną liepos mėn. 11 dieną ir tuojau užeis int Tamistą pasitarti.

Gerbiamajam prof. dr. Gravelius siunčiu laišką drauge su šiuo.

Kuriuo traukiniu ekskursija atvyks į Dresdeną, bus galima tiktai telegrafu pranešt iš Leipzigo. Tai turbūt bus kuris nors *Personenzug*.

Dar kartą tebūnie man leista Tamistai, didžiai gerbiamas Konsule, pareikšti širdingiausius padėkos ir aukščiausios pagarbos jausmus visos ekskursijos vardu.

Jūsų ergebener Diener [*vok* =atsidavęs tarnas]“

(Balio Sruogos laiškas Rudolfui Maronui, 1929-06-24, iš Kauno – į Drezdeną, [pasirašytas mašinraštis], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 625, l. 1r–v).

Balys Sruoga ekskursijos klausimu buvo parašęs laišką dar prof. Harriui Heinrichui Jakobui Graveliusui (1861–1938) – mokslininkui, Drezdeno Technikos universiteto Užsienio reikalų biuro vadovui:

„Didžiai gerbiamas pone Profesoriau,

Teko patirti iš Lietuvos Konsulo Dresdene pono dr. Rudolf Maron, kad Tamista, didžiai gerbiamas pone profesoriau, maloniai susirūpinai mūsų ekskursijos likimu Dresdene. Leiskite, pone profesoriau, visos ekskursijos vardu pareikšti širdingiausios padėkos už Tamistos mums rodomą palankumą.

Tamistos palankumas mane džiugina dar ir [del] netiesioginių aplinkybių. Man jau keleri metai tenka darbuotis del vokiečių tautos kultūrinio susipažinimo ir susiartinimo.

Tuo tikslu man tenka kasmet organizuoti mūsų studentų ekskursijos į Vokietiją, ir vokiečių – į Lietuvą.

Mes Vokietijoje norime pažinti žmones, kraštą, kultūrą. Ypač man brangi pažintis su Saksų žavėtina gamta ir Saksų žmonėmis, su kuriais Lietuvos likimas žiloje praeity tiek tampriai buvo surištas.

Man baisiai liūdna, kad aš patsai gražiausiajan miestan Dresdenan su ekskursija negalėsiu atvykti: aš turėsiu tuo pačiu laiku su kita mano ekskursijos grupe vykti į München, Wien, Tirol.

Dresdene mane pavaduos ir betarpiškai ekskursijai vadovaus mano collega Kauno Universiteto profesorius dr. Horst Engert, buvęs Dresdeno Technische Hochschule profesorius.

Dar kartą leiskite, pone profesoriau, pareikšti mano širdingiausios padėkos ir giliausios pagarbos jausmus.

Jūsų *ergebenster Diener*“

(Balio Sruogos laiškas Harrisui Heinrichui Jakobui Graveliusui, iš Kauno – į Drezdeną, 1929-06-24, [pasirašytas mašinraštis], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 626, l. 1r–v).

[5] *Rundfahrt vok* =ekskursija.

[6] Išskirtinės formos daugiafunkcinis pastatas, vadinamas *House Vaterland*, Potsdamo aikštėje, Berlyno centre. Šiame pastate buvo milžiniškas kino teatras ir *Cafe Picadily* – didžiausia to meto kavinė pasaulyje.

[7] Vaclovas Sidzikauskas (1893–1973) – diplomatas, teisininkas, 1922–1931 m. atstovas, įgaliotasis ministras Vokietijoje.

[8] Marija Jazbutytė (g. 1909) – Juozapo Sruogos žmonos sesuo, tuo metu gimnazistė.

[9] Petrėnas – nenustatytas asmuo.

[10] Albertas Gerutis (1905–1985) – diplomatas, spaudos darbuotojas. Nuo 1928 m. laikraščio *Lietuvos aidas*, vėliau ir Eltos korespondentas Berlyne.

[11] Albertas Nezabitauskas (1901–1968) – žurnalistas. 1929 m. baigė lituanistikos studijas Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakultete, buvo laikraščio *Lietuvos aidas* kalbos tvarkytojas.

[12] Aniolas Sruoga (1890–1936) – Balio Sruogos brolis, mirus tėvui Pranciškui Sruogai (1931 m.) – Baibokų ūkio paveldėtojas, tvarkytojas.
Juozapas Sruoga norėjo brolį Aniolą pasikviesti porai savaičių pailsėti į Berlyną. Buvo iškėlęs mintį, kad Aniolui prisijungus prie Balio Sruogos studentų ekskursantų kelionė ir viza į Berlyną kainuotų pigiau. Aniolas Sruoga į Berlyną tuomet nenuvažiavo.

[13] Vanda Daugirdaitė-Sruogienė (1899–1997) – istorikė, Balio Sruogos žmona, Dalia Sruogaitė (1925–2015) – Balio Sruogos dukra, tuo metu ketverių metų mergaitė, Balys Sruoga (1896–1947) – Juozapo Sruogos brolis, LU HMF dėstytojas, Slavų literatūros ir kalbų katedros docentas.

[14] Juozapas Sruoga (1886–1957) – vyriausias Balio Sruogos brolis. Teisininkas, diplomatas, URM tarnautojas, nuo 1929 m. Lietuvos pasiuntinybės Berlyne Konsulinio skyriaus vedėjas.

[15] Bronė Sruogienė (1896–1950) – Juozapo Sruogos žmona.

[16] Išliko keletas Juozapo Sruogos laiškų, kurie buvo adresuoti Baliui Sruogai:

„Mielas Boleslavai,

Po tavo laiško gavimo su ponu Sidz. man neteko matytis. Manau, kad jis tavo laišką gavo kartu su manim. Aš bijau, kad Tavo laiškas kartais neturėtų neigiamų pasekmių. Mat aš pats jam seniau buvau siūlęs ekskursantams pagaminti narus. – Laiškas būtų visai vietoj, jeigu tu būtum pasitenkinęs vien tik prieglaudos prašymu. O apie namelių pertaisymą – būtum galėjęs prie progos Berlyne asmeniškai pakalbėti. Šiaip gali kartais atrodyti, kad kišamasi ne į savo reikalus. – Del ligos tai mat toks dalykas. Ponių kaprizai yra kartais blogesni negu koks nors fizinis negaliojimas, – ir su jais visgi reikia skaitytis. 10 VII ponai S-kai išvažiuoja iš Berlyno. Jeigu jūs atvažiuotumėt vėliau, tai gal tada būtų geriau. – Tiesa, aš dar nežinau, kada gausiu atostogas, ar liepos, ar gal net rugsėjo mėnesį. – Stebiuosiu, kad jūs galėjote gauti Berlyne nakvynę po 2 ar 21/2 markių. Tai jau labai pigu. Jeigu aš būčiau apie tai žinojęs, būčiau prof. Volterio ekskursininkus ten patalpinęs. Buvo čia vakar pas mane Karaliaučiaus vok. studentų Ring'o pirmininkas (rodos, p. Braselmann). Jis davė antrašą, kur reikia kreiptis gavimui pigios nakvynės. Bet, žinoma, jeigu tau reikia 10 val. eiti gult – tai jau labai nepatogu! Aš jau rašiau, kad čia vokiečių studentų organizacija prof. Volterio studentams ekskursantams buvo pasiūlius viešbutį po 61/2–7 markes. – Mano nuomone, nevertėtų prasidėti su mūsų konsulais, – tai yra ką nors prašyti jų (kokios nors materialės pagalbos); man atrodo, kad jie galėtų būt tik tuo naudingi, kad galėtų parūpinti Dresdene nemokamus bilietus į „paveikslų galeriją", į „Grünes Gewölbe" ir kitus muziejus; arba gal galėtų patarti, arba net iš anksto užsakyti nakvynę „Sächsische Schweiz." – Kreipiantis reiktų rašyti tartum jūs su Atstovybe Berlyne nieko bendro neturite. Šiaip Dresdeno konsulas p. Maron geros širdies žmogus, veiklus (ponas dr. Maron). – Konsulas Leipzige p. Bielmann irgi geras, – turtingas žmogus; bet Leipzige jums nėr ko daug pamatyti. – Pono Marono aš asmeniškai nepažįstu. Su Bielmannu mačiausiu tik vienąkart. Šiek tiek labiau pažįstu mūsų generalinį konsulą Miunchene. Jis irgi turi noro pasidarbuoti Lietuvos ir lietuvių naudai. – Jam galėtum parašyti, kad jis parūpintų tavo ekskursininkams papigintus arba nemokamus bilietus į įvairius Miuncheno muziejus (jo pavarde Pflüger – paaukavo badaujantiems Rm 200). – Kai nuvažiuosi, galėsi iš manęs įteikti mano linkėjimus (tarnybiniai mes susirašome su juo), bet šiaip manimi nesiremk! Adresus tų konsulų duosiu vėliau! Rašau namie, – ir adresų tuo tarpu neturiu. Mano švogerkos tau nereikės ieškot. Jeigu ji norės važiuot, ji pati kreipsis į tave. Ji, žinoma, nenorės dalyvauti tavo tolimoj ekskursijoj. – Tiesą pasakius, norėtų pasinaudoti ekskursijos vardu, kad atvažiuot Vokietijon papigintu bilietu ir kad vizos kuo mažiausia kainuotų. Kol ekskursija bus Harze arba toliau, ji galėtų būt Berlyne (jeigu tas, taip sakant, ekskursijos sąstatui nekenktų). Juk jūs bilietą turbut pirksite iš karto tik ligi Berlyno (o ne visai kelionei). Atgal grįžti galėtų prisitaikinti prie visos ekskursijos. O gal panorės kartu į Harzą ir toliau važiuoti. –

Jeigu tu per porą savaičių negautum jokio atsakymo iš p. S-ko, tai tada tau reiktų tą klausimą kelti iš naujo. Po tavo tokio pasiūlymo man visai nepatogu kištis. – Mat, mano įsitikinimu, ekskursantai gali būt sutalpinti Atstovybėj. Jeigu p. S.- nieko neatsako, reikia kaip nors prieiti prie dr-o Zauniaus, – ir paprašyti jo, kad jis duotų p. S-kui atitinkamus nurodymus; kad p. Z.- pats paprašytų p. S-ką! (Ponas Savickis turi mažesnės reikšmės). – Šiaip gali prisieiti mokėti minimum 2–21/2 markės! Iš muziejų dabar, rodos, yra naujas „Pergamon", bet aš nesu jame buvęs. – Yra naujai įrengtas „Vaterland" – Kempinskio karčema su daugeliu įvairių skyrių ir gražiomis panoramomis; tą reiktų ekskursantams pamatyti vakare (nuo 11 val. – ir vėliau). „Revue" – Admiralpalast ir Komische Oper dabar uždaryti. Gal už mėnesio atidarys. Būt gerai, kad tu parašytum lietuvių Studentų draugijai Berlyne. Jie galės parūpinti papigintus bilietus į kai kuriuos teatrus ir Zoologijos sodą, Akvariumą, gal į muziejus, o gal ir į Potsdamo palocius. – Lunaparkas atidarytas. –

Adolpas buvo pas mane tarnyboj vos pusę valandos. Prašiau ateiti į namus, žadėjo plačiau pasikalbėti, kas gero girdėti Lietuvoj ir Baibokuos, bet jis neatėjo. Tu turbūt pasakojai Aniolui, kad vėl važiuosi užsienin? Ką jis apie tai sako?! Čia aš noriu visai „privat" ir „unverbindlich" [*vok* =neįpareigojančiai] pasitarti su tavim tokiuo reikalu. Norėčiau užgirsti tavo nuomonę ir patarimą. Mat aš turiu tokią silpnybę: man mano lėšomis labai norėtųsi atkviesti Aniolą į Berlyną nors 10-čiai dienų arba 2 savaitėms pakieminėti. – Aš jam apie tai buvau seniau rašęs ir gavau įspūdžio, kad tas sumanymas jam patinka. Mat kai savo laiku mano iniciatyva tatušis su matute buvo atkviesti į Petrapilį – jie liko labai patenkinti. Manau, kad pas Aniolą pasiliktų neblogesni atsiminimai ir jis nesigailėtų tą padaręs. Jeigu mano finansai būtų stipresni, aš be kalbos tą padaryčiau! Mat jog iš Berlyno mane gali kur nors kitur iškelti, – tada jau nieko nepadarysi. – Norėčiau žinoti, ar Aniolas kartais neužsiminė tau apie tai, ir ką jis tuo reikalu mano? Ir kaip tau atrodo, ar Aniolas turi aktyvų susidomėjimą tokia kelione? Tai yra ar yra prasmė tuo rūpintis, ar tai visai bergždžias dalykas (t. y. gal Aniolas yra labai apsileidęs, pasenėjęs, kad jam tas ir nerūpi). – Žinau, kad Kaunan jis mielu noru prie kiekvienos progos važiuoja! Turiu prisipažinti, kad man šis reikalas rūpi – ir man norėtųsi jį įvykdinti. Tiesa, sąlygos dabar nepatogios: blogi metai (išeitų nereikalingas pinigų metimas, – gal geriau zuparo už tai nusipirkti?!), antra, nėr kam namie palikti. Tiesa, kai mano žmona nustojo tarnybos, tai mano finansai žymiai pablogėjo. Ir tos kelionės finansavimas užtrauktų šiokią tokią naštą. Žinoma, gal pavyktų išgauti nemokamą vizą (lietuvių ir vokiečių). Čia aš jau turėčiau kreiptis prie pono Sid-ko; mano žmonos seseriai jis išrūpino tą nemokamai! Galima būt prašyti vizos Vokietijon – pasiteirauti su daktarais. Jeigu Aniolas būtų jaunesnis ir „miesčioniškiau" atrodytų – gal tada būtų galima įtraukti į tavo ekskursiją! Tada ne tik viza būt pigi, bet ir kelionė perpus pigesnė būtų! Nemanyk, kad aš būtinai noriu tau užmesti naštą. – Noriu tik išgirsti tavo nuomonę. Ir gal geriau pačiam Aniolui tuo tarpu nieko apie tai neužsiminti. – Tiesą pasakius, jeigu Aniolas pasakytų, kad kelionės išlaidų vieton prisiųsk geriau pinigų sėklai – tai aš nepadaryčiau. – Pirmučiausia gaspadorystės reikalams yra kiti šaltiniai (paskolos, pašalpos ir pats ūkis kaipo garantija). Jeigu aš finansuosiu tą kelionę – tai ne dėl to, kad turėčiau per daug nereikalingų pinigų! Atostogoms su žmona man pačiam bus reikalinga nemažai. Jeigu turėčiau pinigų pakankamai, surasčiau, kaip juos sunaudoti (mane vilioja nuvažiuoti garlaiviu į Kanarų salas ir tt., bet tam pinigų neužtenka!). – Būsiu tau dėkingas, jeigu tu pasakysi savo nuomonę ir duosi man patarimą. – Kazimieras man nustojo rašyti. –

Parašyk! Lauksiu. –

Labų dienų poniai Vandai ir tau iš mudviejų.

Brolis Juozapas"

(Juozapo Sruogos laiškas Baliui Sruogai, iš Berlyno – į Kauną, po 1929-06-20, [rankraštis], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 854, nr. 6. l. 1r–v, 2r–v);

„Mielas Boleslavai.

Džiaugiuosiu, kad gavau iš p. S.- sutikimą, – tai viskas tvarkoj. Delei kainų, tai tau pačiam reikės jas aprokuot, aš galiu suteikti tik tavo nurodytų vietų atstumą (mat čia mokama už kilometrą). – III kl. mokesnis už 1 kilometrą = 3,7 pfenigai. Atstumas toks:

Berlin – Wernigerode = 225 kl. = Rm 8,40
Thale – Leipzig = 142 = 3,7 pfen.
Leipzig – Dresden = 118 = 3,7 pfen.
Dresden – Schandau = 40 = 3,7 pfen.
Dresden – Berlin = 180 = 3,7 pfen.
Berlin – München = 654 klm = 24,20.
München – Salzburg – 154 klm + 3,7
Berlynas – Eytkuhnen 749 klm×3,7 = Rm 27,80
(Plius greitumas!)

Bet jeigu panorėsite važiuot greitais traukiniais, tai reikės dar damokėti:

1–75 kilom. I zone III kl. Rm 1. -
76–150 [kilom.] II [zone] [III kl.] [Rm] 2. -
151–225 [kilom.] III [zone] [III kl.] [Rm] 3. -
226–300 [kilom.] IV [zone] [III kl.] [Rm] 4. -
virš 300 kilom. V [zone] [III kl.] [Rm] 5. -

Platzkarten III kl. – 0,50.
Liegewagen [vok = miegamasis vagonas] III kl. Rm 6,50 + 10%

Vormark Gebühr [vok =išankstinis mokestis]

Važiuot su „13" [ekskursantų, – NM] – nepatarčiau, mat jau toks skaičius!!

Ačiū už patarimą Aniolo reikalu. – Jeigu neišvažiuosime liepos mėn. atostogų, tai pasimatysime. Jeigu tau ypatingų keblumų nesudarytų, tai įtrauk mano žmonos seserį (Marytė Jazbutaitė). Jeigu kvotimų neišlaikys, tai, žinoma, važiuot bus jai nelabai smagu. Ar ilgai gali laukti galutino nusistatymo?

Švogerkos kelionės išlaidos būtų iš Berlyno sutvarkytos. Tai pranešk, kiek reiktų įmokėti. Labų dienų tau ir p. Vandai iš mudviejų.

Br. Juozas

P. S. Žinoma, reikės prieš atvyksiant kreiptis į Studentų draugijos Valdybą, kad tą namelį tinkamai parengtų svečių priėmimui. Gal reikės vėl šiaudų pirkti?! Pas studentus taip pat buvo padarytas pasiūlymas (draugijos lėšomis) nupirkti matracus ekskursininkams. – Man atrodo, kad dabar, kadangi merginų bus daugiau negu vaikinų, tai jas reikės patalpinti namelyje, o vaikinus Pas-bės rūmuose. – (Nors vaikinai mėgsta labai vėlai grįžti ir gali kartais pridaryt šposų, – mat nepastebi, kaip įkaušta). Aštuonias merginas patalpinti Pas-bės rūmuose – tai nelengva! – Žinoma, reikalingas iš anksto sąrašas. Pranešk ir jūsų numatomą programą. – Reikės atvažiuot į Zoo.

Tuo tarpu tik tiek.

Juozas"

(Juozapo Sruogos laiškas Baliui Sruogai, iš Berlyno – į Kauną, po 1929-06-20, [rankraštis], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 854, nr. 7. l. 1r–v, 2r–v).